

Fundacja Wspomagania Wsi

RURAL DEVELOPMENT FOUNDATION

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 1: 02. 2011

nr. 437 podpis

Komisja Ustawodawcza,

SEKRETARIAT

Biuro Frac Senackich

wpłynęło dn. 01. 02. 2011

nr. 1000 podpis

Warszawa, 31 stycznia 2011 roku

Dotyczy: inicjatywy ustawodawczej w sprawie projektu ustawy o stowarzyszeniach

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na apel o zgłaszanie uwag do projektu ustawy o stowarzyszeniach (druk nr 1028 i teksty z poprawkami p. senatora Łukasza Abgarowicza) pozwalam sobie przesłać poniższe uwagi. Biorą się one z ponad dwudziestoletniego doświadczenia Fundacji Wspomagania Wsi, która wspiera organizacje wiejskie, w tym stowarzyszenia zarówno finansowo jak i poprzez szkolenia w zakresie obowiązującego prawa stowarzyszeniowego, podatkowego, rachunkowego i innych przepisów jakie dotyczą osób prawnych w Polsce.

Uzasadnienie wprowadzenia zmian

Potrzebę zmiany obowiązującej ustawy zmian uzasadnia się stworzeniem przyjaźniejszych przepisów o stowarzyszeniu, słusznie zauważając, że obowiązująca ustawa jest przestarzała, a jedna z dwóch form stowarzyszenia (stowarzyszenie zwykłe) w ogóle nie ma sensu. Nowe przepisy mają ułatwić stowarzyszenie się (zrzeszanie) a tym samym spowodować wzrost liczby stowarzyszeń i wzmocnić społeczeństwo obywatelskie. Tymczasem wiele wskazuje na to, że ludzie w Polsce się nie zrzeszają z wielu innych powodów, a obowiązująca ustawa o stowarzyszeniach jest najmniejszą przeszkodą. Tymi powodami m.in. są niski kapitał polityczny i kulturowy, wszechobecność partii politycznych na każdym poziomie działalności,

ul. BELLOTTIEGO 1, 01-022 WARSZAWA

tel. (+48 22) 6362570 do 75, fax (+48 22) 6366270, e-mail fww@fww.org.pl, <http://www.fww.org.pl>

NIP 527-223-67-07

nieprzychylna i wszechobecna administracja publiczna, która może utrudniać w różny sposób wszelką działalność, ogromne ryzyko wynikające ze skomplikowanego otoczenia prawnego (ustaw podatkowych, rachunkowych, GIODO, ustawa o zapobieganiu prania brudnych pieniędzy, przepisy sanitarne, przepisy bhp – wszystkie przewidują mandaty i kary). Zatem jeśli wolą rządzących jest skłonienie obywateli do działalności i obecności w życiu publicznym należy zmienić i upraszczać cały system prawny, a nie zmieniać tylko jedną ustawę.

Koszty dla istniejących stowarzyszeń wiejskich

Każda zmiana przepisów, której skutkiem jest dostosowanie się do nowych przepisów (zmiana statutu, zasad księgowości, zasad inwentaryzacji, itp.) to dla organizacji wiejskich ogromny wysiłek organizacyjny i koszty. Polskie prawo jest pogmatwane, przepisy dotyczące stowarzyszeń są zapisane w wielu ustawach, język prawny jest skomplikowany. Stowarzyszeniom wiejskim trudno jest poruszać się w tym całym gąszczu.¹

Projekt ustawy o zrzeszeniach przewiduje, że obecnie działające stowarzyszenia będą musiały dostosować do niej swoje statuty w 18 miesięcy – oznacza to, że co najmniej kilkanaście tysięcy stowarzyszeń będzie musiało sięgnąć po pomoc prawną (a na wsi nie możliwości udania się do znajomego prawnika, który jest za rogiem, a do biura księgowego jest zwykle kilkadziesiąt kilometrów). To samo dotyczy innych przepisów proponowanych w projekcie. Konieczne będą kolejne szkolenia, kolejny czas zabrany działaczom stowarzyszeń w znakomitej większości pracującym społecznie, wzrośnie ryzyko prowadzenia działalności.

Uwagi szczegółowe

1. Art. 9. Określono format sprawozdania rzeczowego, ale nie określono formatu sprawozdania finansowego co może być przedmiotem sporów z instytucjami nadzorującymi.
2. Art. 10. „Plan finansowy” wymaga szczegółowego opisanie – inaczej będą różne interpretacje tego pojęcia .
3. Art. 21. W praktyce działalności stowarzyszeń wiejskich starosta jest często stroną umowy cywilno prawnej. W sytuacji sporu (rozprawy

---

¹ Za przykład niech służy znowelizowana ustawa o VAT, biegli do dzisiaj sprzeczzają się czy w niektórych przypadkach stowarzyszenia stają się płatnikami VAT, czy też nie. Albo znowelizowana ustawa o działalności pożytku publicznego, która narzuciła organizacjom publikowanie sprawozdań przez Internet – twórcy nie wzięli pod uwagę nie tylko umiejętności działaczy wiejskich, ale także tego, że wiele miejscowości znajduje się „w białych plamach”, w których połączenia z Internetem są tak wolne, że sprawozdania umieścić się nie da i trzeba to zrobić korzystając z komputera w innej miejscowości.

sądowej] to, że jednocześnie nadzoruje stowarzyszenie może stawiać go w uprzywilejowanej sytuacji.

4. Art. 52 ust. 2 Termin „wspólny cel niegospodarczy” jest nieprecyzyjny; termin „działanie w sposób oznaczony” jest terminem niezrozumiałym dla ogromnej większości obywateli. W tym samym art. ustęp 9 pozwala prowadzić działalność gospodarczą (w celu uzyskania celu niegospodarczego z art. 2). Te przepisy powinny być jaśniej sformułowane.
5. Art. 63 ust 7 chyba nie jest potrzebny, bo art. 53 wprowadza obowiązek wpisanie do ewidencji wszystkich porozumień partnerskich
6. Art. 196 ust. 2 daje (w przypadku Lokalnej Grupy Działania - LGD) marszałkowi uprawnienia prokuratora. To nie jest dobre rozwiązanie. Prokuratura powinna być niezależną instytucją i każda inna instytucja o tych uprawnieniach też. Tymczasem w programie LEADER marszałek jest stroną albo w postępowaniu administracyjnym (a związku z tym także w przypadku sporu z LGD stroną przed sądem administracyjnym), albo w postępowaniu cywilnym (jeśli spór między LGD a marszałkiem wystąpi po podpisaniu umowy cywilno prawnej – umowy takie są powszechne i wynikają ze sposobu realizacji programu LEADER).

Z wyrazami szacunku

Piotr Szczepański
Prezes Fundacji